

Pensionskassen for Farmakonomer
Att.: Direktionen

21.december 2023

Ref. LMK

J.nr. 23-013140

Påbud om tydelig kommunikation til medlemmer om pensionsydelsens sammensætning og risici

FINANSTILSYNET
Strandgade 29
1401 København K

Tlf. 33 55 82 82
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

Finanstilsynet påbyder Pensionskassen for Farmakonomer (pensionskassen) at sikre medlemmerne fyldestgørende information om samtlige elementer, som de oplyste ydelser består af, samt hvilke forudsætninger, de er baseret på. Oplysningerne skal fremgå hvor relevant, herunder af medlemmets pensionsoverblik og adgangsbeskyttede side på pka.dk under medlemmets pensionsordning. Pensionskassen skal i den forbindelse oplyse om, hvilken risiko der er forbundet med de forskellige elementer, jf. § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører og § 5, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse om information om livsforsikringsaftaler.

ERHVERVSMINISTERIET

Baggrund

Finanstilsynet har i sit løbende tilsyn haft dialog med pensionskassen om forskellige forhold. I forbindelse med dialogen har pensionskassens administration flere gange henvist til, at medlemmerne årligt får oplyst en samlet prognose for deres pensionsydelse. For de fleste medlemmer består den samlede ydelse af den betinget garanterede del, bonus og Medlemskapital. Derudover kan der for nogle medlemmer indgå tillæg fra egenkapitalen i den samlede ydelse, såfremt medlemmet tidligere har foretaget et omvalg.

På baggrund af den overordnede dialog om sammensætningen af medlemmernes ydelser, anmodede Finanstilsynet 8. juli 2022 pensionskassen om en redegørelse for den information, pensionskassen giver til medlemmerne. Finanstilsynet bad bl.a. pensionskassen oplyse, hvilke oplysninger medlemmerne modtager om deres samlede ydelse, f.eks. i den årlige pensionsoversigt, på adgangsbeskyttet egen hjemmeside eller lign. Derudover bad Finanstilsynet om at se eksempler på de konkrete pensionsoversigter, der er sendt til medlemmer, hvis pensionsydelse består af forskellige elementer,

herunder omvalgstillæg fra egenkapitalen og teknisk omvalgstillæg og særlige bonushensættelser, dvs. Medlemskapital.

Pensionskassen indsendte den 14. september 2022 deres redegørelse.

Pensionskassens ydelser

Pensionskassen oplyste i redegørelsen, at den samlede forventede ydelse for et medlem, der tidligere har accepteret et tilbud om omvalg fra pensionskassens side, kan bestå af:

- et betinget garanteret beløb, dvs. det minimumsbeløb som medlemmet kan forvente at få udbetalt, medmindre pensionskassen udløser betingelsen og nedsætter beløbet, f.eks. hvis medlemmerne lever længere end oprindelig antaget.
- ugaranteret Medlemskapital, som er særlige bonushensættelser, dvs. egenkapital.
- et omregningstillæg, der afspejler medlemmets forventede fremtidige bonus
- et ugaranteret egenkapitalstillæg, som for langt de fleste medlemmer er opstået i forbindelse med omvalg, men i få tilfælde kan være opstået af andre årsager.

Det egenkapitalfinansierede tillæg blev tildelt til de medlemmer, der i forbindelse med omvalget i 2006 fravalgte deres høje garantiniveau mod en forventning om at få en forventet højere pension.

Tillægget blev givet som kompensation for at medlemmerne valgte over til et lavere garantiniveau. Tillægget finansieres af en udlodning af egenkapitalen og reguleres som udgangspunkt ikke. Tillægget er afhængigt af, at egenkapitalen kan give disse udlodninger, og at fremtidige bestyrelser beslutter at gøre det. Tillægget kan derfor nedsættes eller bortfalde via bestyrelsesbeslutning.

Medlemsinformation om pensionsydelse

PKA har oplyst, at medlemmerne kan se deres årsoversigt og det korte årlige pensionsoverblik på den adgangsbeskyttede hjemmeside via PKA.dk. På den adgangsbeskyttede hjemmeside kan medlemmerne finde oplysning om deres indbetalinger, omkostninger og den samlede forventede ydelse. I tilknytning til den samlede forventede ydelse, oplyser pensionskassen om, hvor meget det betinget garanterede beløb udgør af den samlede ydelse, men der gives ikke oplysning, om hvilke elementer den samlede forventede pensionsydelse derudover er sammensat af.

Pensionskassen har til Finanstilsynet oplyst, at den samlede forventede ydelse yderligere kan bestå af MedlemsKapital og øvrige ugaranterede tillæg,

herunder eventuelt egenkapitalstillæg. Medlemmerne får alene oplysning om den samlede ydelse og den betinget garanterede del. Medlemmerne får ikke derudover oplysninger om de øvrige elementer, herunder egenkapitalstillægget i deres pensionsoverblik eller via den adgangsbeskyttede hjemmeside i øvrigt. Medlemmerne kan heller ikke se, hvor meget de enkelte tillæg udgør af den samlede forventede ydelse. Medlemmerne kan dog på den adgangsbeskyttede hjemmeside under fanen "vigtigt at vide" finde oplysning om, at MedlemsKapital udbetales som et tillæg til pensionen, og at MedlemsKapital investeres og forrentes sammen med pensionskassens egenkapital.

Den samlede forventede ydelse i pensionsoverblikket angiver, hvad medlemmet samlet kan forvente at få udbetalt det første år på pension, hvis medlemmet går på pension, når folkepensionsalderen opnås. Den samlede forventede ydelse ved pensionering er baseret på en række forudsætninger om bl.a. pensioneringstidspunkt, indbetaling, rente og inflation, hvilket er beskrevet i pensionsoverblikket under 'Værd at vide'.

Medlemmet kan på årsoversigten blandt andet se årets indbetalinger, betaling for administration og betaling for forsikringer. Den samlede værdi af ordningen oplyses med MedlemsKapital, men i den mere detaljerede beskrivelse af årsoversigten fremgår MedlemsKapital ikke. For at finde yderligere oplysninger, skal medlemmet tilgå punktet "Din andel af Medlemskapital", hvor medlemmet kan se værdien af opsparingen i MedlemsKapital pr. 31. december og årets indbetaling til hertil. Der findes ingen oplysninger om, hvor meget Medlemskapital udgør af den samlede ydelse i prognoserne, dvs. der findes ingen fremskrivninger af dette element, kun en "dags-dato-værdi" når året er gået.

Pensionskassen har ligeledes oplyst, at den samlede forventede ydelse i pensionsoverblikket er baseret på en fremregning, hvor indbetalingerne løbende opskrives med inflation, mens det betinget garanterede beløb er baseret på en fremregning, hvor indbetalingerne ikke opskrives løbende med inflation.

Retligt grundlag

Det følger af § 56 i lov om finansiel virksomhed, at Finanstilsynet fastsætter nærmere regler om de oplysninger, som et livs- eller skadeforsikringsselskab skal give til kunderne, inden forsikringsaftale indgås og under det løbende forsikringsforhold. De nærmere regler findes i bekendtgørelse nr. 1132 af 17. november 2006 om information om livsforsikringsselskaber (informationsbekendtgørelsen).

Det fremgår af informationsbekendtgørelsen § 5, stk. 1, nr. 1, at forsikrings-

selskabet årligt skal oplyse forsikringstageren om størrelsen af forsikringsydelse og om bonussituationen samt, i hvilket omfang bonus er garanteret.

Det følger af § 43, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, at finansielle virksomheder skal drives i overensstemmelse med redelig forretningskik og god praksis inden for virksomhedsområdet.

I medfør af § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1779 af 6. september 2021 om god skik for forsikringsdistributører (god skik bekendtgørelsen) skal en finansiel virksomhed handle redeligt og loyalt overfor sine kunder.

Finanstilsynets vurdering

Pensionskassen kommunikerer i bl.a. pensionsoverblikket den samlede forventede ydelse, som medlemmet kan forvente at modtage, samt i tilknytning hertil størrelsen på den betingede garanterede del af pensionsydelse. Pensionskassen oplyser ingen steder medlemmerne om de øvrige forskellige elementer, som pensionsydelsen kan være sammensat af.

Finanstilsynet har ydermere konstateret, at pensionskassen heller ikke oplyser, at pensionsydelsen for den gruppe af medlemmer, der har valgt om, samt en lille gruppe øvrige medlemmer, delvist består af et egenkapitalfinansieret tillæg.

For samtlige medlemmer gælder, at de forskellige elementer, som den samlede pensionsydelse kan være sammensat af, er forbundet med forskellige risici. F.eks. er det egenkapitalfinansierede tillæg afhængig af, at egenkapitalen giver den udlodning, som tillægget udgøres af, og dermed at fremtidige bestyrelser beslutter at gøre det, ligesom det betinget garanterede beløb kan ændre sig, hvis pensionskassen udløser den betingelse, der er tilknyttet ordningen, f.eks. hvis medlemmerne lever længere end oprindeligt antaget. Medlemskapital indgår sammen med egenkapitalen i pensionskassens kapitalgrundlag og er dermed risikobærende og skal derfor holde for, hvis pensionskassen lider et tab.

Finanstilsynet konstaterer, at pensionsoverblikket og den adgangsbeskyttede hjemmeside kun indeholder overordnede oplysninger om den samlede ydelse, men ikke om de forskellige delelementer og de risici, som er forbundet med delelementerne. Oplysningerne skal endvidere sammenstykkes fra forskellige steder for at få et nogenlunde samlet overblik.

Finanstilsynet har også konstateret, at pensionsoverblikket angiver den samlede forventede ydelse inkl. bonus og tillæg baseret på en fremregning, hvor indbetalingerne løbende opskrives med inflation, mens det betinget garanterede beløb er baseret på en fremregning, hvor indbetalingerne ikke opskrives

løbende med inflation. Når man oplyser to forskellige ydelser umiddelbart i forlængelse af hinanden, bør det meget tydeligt fremgå i umiddelbar nærhed af værdierne, at den samlede forventede ydelse og det betinget garanterede beløb ikke er sammenlignelige og hvorfor.

Forpligtelsen til at handle redelig og loyalt indebærer efter Finanstilsynets opfattelse bl.a., at en pensionskasse skal oplyse deres medlemmer loyalt om pensionsordningen, herunder de elementer, pensionsydelsen består af, og de risici, der er forbundet med de enkelte elementer.

Finanstilsynet vurderer, at medlemmerne skal have klar information om, hvilke elementer den samlede ydelse er sammensat af, størrelsen af de forskellige elementer, og hvilken risiko, der er forbundet med de forskellige elementer, samt hvilke forudsætninger der gør sig gældende for de forskellige elementer og ydelser. Det skal stå klart for medlemmerne, at den samlede ydelse består af forskellige elementer, som eventuelt kan nedsættes eller helt bortfalde, men ikke nødvendigvis på grund af samme begivenheder.

Finanstilsynet vurderer i den forbindelse, at det f.eks. er vigtigt, at medlemmerne tydeligt kan se, hvis ydelser, elementer og forudsætninger ikke er sammenlignelige.

Informationer til medlemmerne skal gives i et sprog, som et almindeligt medlem kan forstå. De enkelte dokumenter og medlemssider skal være selv bærende i første lag, hvilket betyder, at medlemmet skal kunne forstå informationerne om ordningen, uden at skulle supplere med information fra andre dokumenter eller platforme. Dette er dog ikke til hinder for at pensionskassen kan henvise tydeligt til en yderligere uddybende information andre steder.

På den baggrund påbyder Finanstilsynet Pensionskassen for Farmakonomer at sikre medlemmerne fyldestgørende information om samtlige elementer, som de oplyste ydelser består af, samt hvilke forudsætninger, de er baseret på. Oplysningerne skal fremgå hvor relevant, herunder af medlemmets pensionsoverblik og adgangsbeskyttede side på pka.dk under medlemmets pensionsordning. Pensionskassen skal i den forbindelse oplyse om, hvilken risiko der er forbundet med de forskellige elementer.

Pensionskassen skal senest tre måneder fra dags dato bekræfte og dokumentere over for Finanstilsynet, at forholdene er bragt i orden.

Klagevejledning

Finanstilsynets afgørelse kan indbringes for Erhvervsankenævnet senest fire uger efter, at den er modtaget. Det følger af § 372, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed. Klagen skal sendes pr. e-mail til ean@naevneneshus.dk eller pr. post til Erhvervsankenævnets sekretariat, Toldboden 2, 8800 Viborg.

Det er forbundet med et gebyr at klage til Erhvervsankenævnet. Yderligere information om klagegebyr og opsættende virkning kan findes på Erhvervsankenævnets hjemmeside, <https://naevnenes-hus.dk/start-din-klage/>, og i bekendtgørelse nr. 1135 af 13. oktober 2017 om Erhvervsankenævnet.

Med venlig hilsen

Louise Meyer Kierkegaard
Chefkonsulent